

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Рекреаційні комплекси світу та України»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Туризм
Спеціальність	ІЗ Туризм та рекреація
Галузь знань	І Транспорт та послуги
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Карпенко Ніна Миколаївна

доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-198-08-08
Електронна адреса	karpenko_1nm@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення умов формування, розвитку та розміщення територіальних рекреаційних комплексів, ознайомлення з системами організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил: відпочинком, оздоровленням та курортним лікуванням, туристичними мандрівками тощо.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з географії та історії світової культури
Мова викладання	українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ (ПР03); - пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору (ПР04); - аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (ПР05); - приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПР21).	- спеціальні, фахові, предметні: знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (К15); - здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій (К17)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретико-методичні основи дослідження рекреаційної діяльності та розвитку рекреаційних комплексів		
Тема 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти словник основних термінів навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу»: рекреація, рекреаційна діяльність, відпочинок, дозвілля, туризм, курорт, рекреант, турист, рекреаційні ресурси, рекреаційна територія, рекреаційний об'єкт, рекреаційна місткість, рекреаційне навантаження, територіальна рекреаційна система, рекреаційний комплекс, атракція, бальнеологічні ресурси, грязелікування, Світова спадщина ЮНЕСКО (World Heritage) рекреаційна комфортність середовища, унікальність рекреаційно-туристична, гірськолижний курорт, дайвінг, мінеральні води, рив'єра, снокелінг, геотуристичне положення, рекреаційний потенціал території. 2. Підготувати реферат на тему «Історія розвитку рекреаційно-туристичної діяльності у світі».
Тема 2. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Письмово пояснити сутність принципів розвитку й розміщення територіальних рекреаційних комплексів (принцип соціальної спрямованості і функціональної орієнтації рекреаційних комплексів, принцип ринкових відносин, принцип керованості рекреаційного обслуговування, принцип інтенсивного природокористування та збереження екологічної рівноваги, принцип державного регулювання та правового забезпечення).
Тема 3. Рекреаційні потреби, рекреаційний попит та рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему: «Класифікація країн світу за характером рекреаційного попиту». «Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території».
Тема.4 Сутність та структура рекреаційної індустрії	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему: «Територіальна організація приміського відпочинку за кордоном і в Україні». «Поняття про рекреаційний парк та його різновиди».
Тема 5. Рекреаційне районування світу й України	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему «Сучасні тенденції та регіональні особливості рекреаційно-туристичних процесів у світі»
Модуль 2. Рекреаційні комплекси регіонів світу та України		
Тема 6. Європа – провідний рекреаційний регіон світу	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Історія рекреаційного освоєння європейських країн»; «Бальнеологічні курорти Європи»; «Особливості функціонування рекреаційних комплексів в одній із країн Європи» (за вибором студента)
Тема 7. Розвиток рекреаційних комплексів в країнах Північної та Південної Америки	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Історія туристично-курортного освоєння країн США та Канади»; «Історія розвитку рекреаційних комплексів Центрально-американського регіону»; «Особливості природно-рекреаційних ресурсів Бразилії, Аргентини, Чилі, Перу»; «Особливості розвитку рекреаційних комплексів острівних країн регіону»; «Досвід США в організації національних парків».
Тема 8. Рекреаційні комплекси країн Африки	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань;	Підготувати доповіді на теми: «Унікальність природно-рекреаційних ресурсів Африки»; «Проблеми розвитку природно-рекреаційних комплексів країн Центральної

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	завдання самостійної роботи; тестування	Африки»; «Порівняльна характеристика рекреаційних комплексів двох країн регіону (за вибором студента)»
Тема 9. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в країнах Азії	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Підготувати доповідь на тему «Особливості та проблеми розвитку рекреаційних систем країн Аравійського півострова»; «Рекреаційні комплекси країн Близькосхідного регіону»
Тема 10. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Історія рекреаційного освоєння Австралійського континенту та країн Океанії» «Спеціалізація рекреаційних комплексів Австралії та Океанії»
Тема 11. Чинники формування та регіональні особливості розвитку рекреаційного комплексу України	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Перспективи та напрямки подальшого рекреаційного освоєння території України» «Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України». «Вплив російсько-української війни на рекреаційний комплекс України»
Тема 12. Рекреаційне природокористування й охорона природи на рекреаційних територіях	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на тему: «Зміни природного середовища рекреаційних територій внаслідок інтенсивного розвитку рекреаційної діяльності»; «Екологічна ситуація та рекреаційне природокористування в регіонах України»; «Рекреаційне використання територій, що охороняються».

Інформаційні джерела

1. Гайдай С. В. Основи раціонального рекреаційного природокористування: навчальний посібник / С. В. Гайдай. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка: 2020. – 128 с.
2. Логвин М. М. Міжнародний та вітчизняний туризм в умовах пандемії: нові виклики та реальність / М. М. Логвин, Н. М. Карпенко, О. О. Тараненко // Інтелект ХХІ століття. – 2021. – № 3. – С. 29-34.
3. Карпенко Н. М. Реалізація туристичного потенціалу в умовах війни та повоєнного відновлення: регіональний аспект / Н. М. Карпенко, П. В. Шуканов, М. М. Логвин, О. В. Єгорова, А. А. Шуканова // Актуальні проблеми сталого розвитку. – 2025. – № 2(4). – С. 80-87.
4. Карпенко Н. М. Рекреалогічні дослідження: аналітичний огляд сучасних вітчизняних наукових трендів / Н. М. Карпенко, М. М. Логвин, П. В. Шуканов, А. О. Велічук, А. В. Копилець // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2024. – № 3 (113). – С. 16-24.
5. Карпенко Н. М. Розвиток туризму у Полтавській області: сучасні тенденції та їх актуалізація / Н. М. Карпенко, М. М. Логвин, А. А. Шуканова // Інтелект ХХІ. – 2020. – № 4. – С. 22-28
6. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посібник / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
7. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території : підручник / М. Мальська, Н. – Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 534 с.
8. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навчальний посібник / П. О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
9. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навчальний посібник / В. Р. Монастирський // ННВК «АТБ». – Львів, 2022. – 200 с.
10. Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник / Л. М. Немець, Г. О. Кулешова, А. В. Соколенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 102 с.
11. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія : навчальний посібник / М. М. Покоłodна ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 275 с.
12. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : навчальний посібник / І. Л. Полчанінова, М. М. Покоłodна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 107 с.
13. Скляр Г. П. Рекреаційно-туристична привабливість регіону: екологічний та інвестиційний аспекти / Г. П. Скляр, Н. М. Карпенко // Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 53. – С. 23-28.
14. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
15. Тараненко О. О. Сучасний стан та проблеми розвитку в'їзного туризму в Україні / О. О. Тараненко, В. О. Животенко, Н. М. Карпенко // Галицький економічний вісник. – 2021. – Том 71. – № 4. – С. 14-19

16. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навчальний посібник / Н. В. Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
17. UN Tourism (UNWTO). URL: <https://www.unwto.org/>.
18. World Travel & Tourism Council (WTTC). URL: <https://wtcc.org/>.
19. Державне агентство розвитку туризму України . URL:<https://www.tourism.gov.ua/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnovi-ta-abo-informalnovi-osvity.pdf>
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>
- Політика вирішення конфліктних ситуацій:
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacziy-u-puet.pdf>
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.
- Політика підтримки учасників освітнього процесу:
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
- Безпека освітнього середовища:
Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування та обговорення питань занять (5 балів); захист домашнього завдання та виконання навчальних завдань (5 балів); тестування (5 балів), поточна модульна робота (15 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування та обговорення питань занять (5 балів); захист домашнього завдання та виконання навчальних завдань (5 балів); тестування (5 балів), поточна модульна робота (15 балів)	30
Форма підсумкового контролю - екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	6
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	6
	2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
Разом*		30

*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни